

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 16. De peccato simoniæ, prout committitur in re annexa spirituali
antecedenter, seu antece antecedendo spiritualem,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

iuxta cap. Cum voluntate §. Prædicatores, De sentent. excommunic. accipere potest necessaria ad sustentationem vitæ, immo & studiorum suorum, vt consuetudo habet, monetque Sorus in lib. 9. De iust. & iure quæst. sexta art. 2. ad 2. Vbi & addit, quando concio non est profus necessaria, illum non contrahere simoniæ labem, si malit ibi prædicare verbum Dei, vbi melius sustentabitur; immo nec culpam committere, si ibi concionari tenuat, vbi non sperat victum sibi suppeditandum esse. Sed in ea re & alias quotiescumque pro sustentatione minister spirituum aliquid exigit, cauendum est populi scandalum, ne nomen Clericorum blasphemetur, tanquam auarorum ac reputantium spiritualia esse venalia: prout bene monet Caiet. in verbo Simonia, regula 4. in fine.

217. Quinto, potest quis sine peccato locare suas operas, & stipendium accipere pro labore exercendi officia sacristæ, Iudicis, & doctoris, etiam in Theologia, & aliorum, quorum functiones principaliter sunt naturales; & ideo non censentur materia simoniæ, quemadmodum expresse tenet Caiet. in verbo Simonia, regula sexta, & Sylu. in eod. verbo quæst. 14. dicto 3. quod probat per cap. Charitatem 12. quæst. 2. Prælati tamen nullo modo locare possunt, & multo minus vendere officia iurisdictionem ipsorum requirentia, vt ibid. addunt Caiet. & Syluester. iuxta titulum Ne Prælati committant vices suas, &c. quibus confendit Nauar. in Enchir. cap. 23. num. 111. ad 14. Et confirmatur per illud Concilij Trident. sess. 25. cap. 11. De reform. Non liceat etiam iurisdictiones Ecclesiasticas, seu facultates nominandi, aut deputandi vicarios in spiritualibus locare; nec conductoribus per se aut per alios exercere.

218. Si quis obiciat quod in curia Romana vendantur officia quædam habentia iurisdictionem vel administrationem Ecclesiasticam. Respondendum est, talia officia fructuosa esse, seu solita proventus annuos reddere, ex multis variisque causis: nec pecuniam exigunt, vel solui pretium pro ipsis officiis, sed pro illis annuis proventibus quos ipsa reddunt; qui cum sint temporales, nec Papa tenetur illos gratis concedere, non committit simoniam accipiendo pro illis pretium, iuxta doctrinam Panormit. quam habet Angelus Simonia 2. §. 25. quamque sequitur Suarez in seq. cap. 20. nu. sexto: sicut nec committit alius Prælati, vel Curatus, cum locat alicui Sacerdoti fructus Ecclesiæ suæ: simulq; animarum curam gratis & sine vilo pacto committit, ex Sylu. loco cit. Et ratio est, quia nec dat nec accipit pretium pro re spirituali.

219. Postremo, simonia est, dare temporale pro intercessione seu interuentu, quo quis apud Papam, aut alios Prælatos interuenit, vt largiatur dispensationem, aut aliud ex spiritualibus effectiue. Ratio est, quod ad simoniam committendam pretium dando pro re spirituali, nihil interfit siue illud is accipiat qui confert spirituale, siue alius; siquidem tam hoc, quam illo modo pecunia donum Dei possidetur. Idem etiam patet ex 1. Extrauaganti communi De sentent. excommunicationis innouata à Gregorio XIII. per Bullam relata & copiose explicatam à Nauar. in comment. De datis, & promissis pro iustitia & gratia obtinendis.

Nihilominus tamen ea in re simonia non committitur, si quis intercessori, promissionem iure gratitudinis debitam faciat verbis, aut scriptis generalibus, nihil addendo quo promissio iure naturali debita, transeat in ciuilem. Exemplum est, si quis bona intentione dicat, Non ero tibi ingratus si pro me obtineris dispensationem: vel ero tibi gratus: vel me habebis amicum; vel nunquam te penitebit obsequij mihi exhibitij; vel loco, & tempore opportuno tibi gratias referam; vel me tuum in omnibus esse cognosces; vel fidelem, gratum, & amicum inuenies; vel de me ac de meis rebus, vt voles disponere poteris, & sic de cæteris; quibus homines in communi conuersatione vt solent implorantes alterius auxilium, sine animo aliter se obligandi, quam ex honestate præstita vrbauitatis causa: quæ nullo iure prohibetur: immo est debita iure naturali. Hoc habetur ex Nauar. in cit. commen. notab. 11.

Ex quo in præced. 10. add: excusationem quoque esse saltem à mortali (de quo ante in præcedenti num. 166.) cum

id quod in tali re promittitur, datur vel accipitur modicum est: quia in omni materia paruitas excusat à peccato mortali. Adde etiam ex sequent. notab. 32. à num. 51. non esse simoniam si intercessori aliquid detur ob aliam causam, quam ob dispensationem, vel aliam eiusmodi gratiam obtinendam; vt cum datur & accipitur ob meram liberalitatem, vel beneuolentiam, vel vt debitum iure stipendij, aut aliquo alio iure siue scripto, siue non scripto; quo mediatores, sollicitatores, & quicumq; alij intercessores possunt aliquid accipere pro suo labore, industria, diligentia, impensis, vel damno eis emergenti aut lucro cessante perinde ac possunt Notarij, & Aduocati.

Vnde quamuis cubicularij, secretarij, alijque familiares Papæ vel alterius Principis, aut Prælati, nihil debeant accipere pro mediocri opera, quam ex officio tenentur ponere in recipiendis iis qui pro obtinenda gratia ad illos veniunt, quia pretium acciperent pro eo quod debent gratis dare: tamen si in ea re maiorem operam & diligentiam adhibeant quam ipsorum officium exigit: nempe in benigne, & humaniter excipiendo ipsos venientes ad obtinendam gratiam: in præbendo eis aditum facilitatem, frequentiore, opportuniorem: in deferendis supplicibus libellis citius & opportunis, in monendo eos quid facere, & quomodo se gerere debeant: in reuocando Principi in memoriam negotium, ac rogando sapius, aliter agendo, quo citius & melius totum expediatur. Pro tali maiori opera & diligentia, possunt aliquid accipere: sicut & pro damnis, si quæ fecerint intercedendo: nempe quod ea de causa quia scilicet Princeps inde satisfactum eis putat) perdant obligationes aliquas antidotales: id est, quibus ex honestate remuneranda erant à Principe aliqua beneficia, vel amittant eas spes quibus à Principe aliquid expectant ob opinionem bonam de eis conceptam; vel ob beneuolentiam qua Princeps ipsos prosequitur: vel ob præstita obsequia: dummodo tamen non detur, & accipiat plus quam mereantur prædicta.

Si quæras, An vt ante sic post obtendam gratiam aliquid dare intercessori sit simonia. Respondetur distinguendo. Nam si datur ex pacto, vel promissione præcedente; vel si datur tanquam pretium, quod soluitur pro gratia obtenta, est simonia. Si vero absque vilo pacto & promissione præcedente datur, non est de se simonia: cum non videatur dari in pretium, sed tantum ratione gratitudinis, amicitie vel liberalitatis.

CAPVT XVI.

De peccato simoniæ prout committitur in re annexa spirituali antecedenter, seu antecedendo spiritualitatem.

SVMMARIVM.

221 Non committitur simonia vendendo sacra vasa & alia temporalia que sunt consecrata aut benedicta dummodo nihil accipiat ratione consecrationis aut benedictionis.

222 Ratio qua talis venditio fieri potest licite.

223 Eam doctrinam proced. re. etiam quod ea que nequeunt perire acceptam benedictionem.

224 Oleum cuius est vsus in administratione Sacramentorum vendi non potest sine simonia.

225 Et si absque simoniæ re antecedenter spiritualis vendi possint, non licet tamen de eis negociari.

226 Quatenus licitum sit aut non sit pro sepultura pretium accipere.

EX quarta regula tradita in præcedenti cap. 11. quæst. 2. habetur, quod ad hanc rem pertinet, vasa sacra & vestes cæteraque omnia quæ sunt benedicta, vel consecrata, vt candelæ, Rosaria, Agnus Dei, vt vocant, aliæque eiusmodi: si ratione benedictionis aut consecrationis, quæ esse quoddam supernaturale acquirunt (per supernaturalem scilicet potestatem ordinata ad supernaturalem finem) maiore pretio vendantur, quam sine ea venderentur, si-

moniam

moniam committi; non item si ratione tam materia quam artificij vendantur eo pretio, quo sine ipsa benedictione aut consecratione venderentur. Id quod (vltro eos quos citat Suarez in eodem lib. 4. cap. 14. num. 6.) annotant Angelus in verbo Simonia 2. quæst. 23. & Sylu. eodem verbo quæst. 12. Atque addunt, quod ex communi sententia h. b. & ibid. Suarez: eiusmodi vasa, vestes, & cætera id genus vendere, aut locare Ecclesiæ, vel Ecclesiasticæ personæ ad sacros vsus non esse simoniacum; quandoquidem non est necesse si vendantur, simul vendi spiritualia: vt potest quibus annexa dicuntur, non quod eis adiaceant, sed quod habeant ea sibi adiuncta tanquam accessorium sit vt nihil obstat quin secundum se vendi possint, sicut poterant ante eiusmodi annexionem (dummodo spiritualia ipsa transeant sine pretio ad emptorem) siquidem ratione suæ substantiæ & conditionis naturalis sunt res pretio æstimabiles quæ valorem suum non amittunt ratione benedictionis, vel consecrationis. Rationes quæ in contrarium adferri possunt late Suarez persequitur in eodem cap. 14. à nu. 12. in quibus, studio breuitatis non immeritabiliter: quia cum eodem possumus sine scrupulo in praxi sequi communiter receptam sententiam bona ratione fultam.

221. Ad vsus autem profanos talia vendere (quod non nunquam necessitas Ecclesiæ vel pauperum compellit facere) iudem quoque addunt non esse licitum, nisi confingantur; ita ut amittatur forma seu artificialis figura quam benedictio seu consecratio in subiecto cui accidit, requirit tanquam necessariam dispositionem. Addit præterea Syluester eadem posse etiam laico vendi integra, dummodo ille emat ea ad sacros & Ecclesiasticos vsus, vt ad celebranda mysteria diuina per suum sacellanum. Itemque posse laico obligari: quod intellige, ratione materia. Adde adhuc ex Soto l. b. 9. De iust. & iure quæst. 5. art. 2. in fine: posse eadem, cum aliis similibus benedictis consecratis commutari, vt calicem cum calice, & sic de cæteris. Qua etiam de causa existimandum est non esse illicitum ratione certæ vel alterius cuiuscumque materiæ vendere candelas, Rosaria benedicta, & id genus alia; integra laicis vendantur, dummodo emantur in eos vsus ad quos sunt benedicta. Nec obstat quod talis materia sit parui valoris, ostendit Suarez in eod. cap. 14. num. 10.

Immo nec illicitum esse in prædicta commutatione si materia vnus talis rei fuerit maioris pretij, quam materia alterius; compensationem facere, ad æqualitatem, priuata etiam autoritate. Quod idem pariter ratione sentiendum est de reliquiariis thesibus, quæ ex materia aut ex forma artificialia sunt pecunia æstimabiles. Adde & de castro; aut villa, vel prædio cui annexum est ius patronatus, seu nominandi, aut presentandi ad aliquod Ecclesiasticum beneficium. Namque in omnibus talibus, locum habet memorata quarta regula: perinde ac habet ratio rei antecedenter annexæ spirituali.

Aduerte autem sequi ex dictis, quod ex D. Thoma habet Syluester in citata quæst. 12. dicto 5. prædictum castro, villam, vel prædium vendi posse, vel dari in dotem, dummodo pretium non augetur ratione iuris spiritualis eis annexi: quod esset simoniacum.

223. Sequi item quod Suarez habet in eodem cap. 14. num. septimo, non modo vestes & vasa sacra vendi posse ratione materiæ, sed etiam liquores benedictos, vt vinum aut oleum benedictum, dummodo non detur plus quam valerent sine benedictione. Nec obstat quod suam benedictionem nunquam perdere queant; cum ad eam nullam requirant formam artificialem tanquam necessariam dispositionem, sicut pleraque alia. Namque ratione suæ substantiæ & conditionis naturalis, vt iam antea attigimus, sunt res pretio æstimabiles, nec valorem suum amittunt ratione benedictionis aut consecrationis. Quod vero hac posita nequeant in profanos vsus conuertri, pertinent quidem ad reuerentiam, ex accidenti debitam talibus rebus; sed non facit vt ipsæ amittant naturalem suam vltorem.

224. Occurrunt autem nonnulla notanda, per quæ in praxi moderanda est eadem, memorata regula, ne contingat

secundum eam agendam peccare. Primum est, quod Syluester notat in citato verbo Simonia quæst. 8. dicto 6. pro christmate, seu oleo, quod benedictum ad vsum sacramenti Baptismi, per Ecclesias distribuitur: nihil, ne quidem ratione honoris, accipi posse sine labe simonia: saltem positua: quandoquidem prohibitum est iure canonico 1. quæst. 1. cap. Placuit 2. idque natura religionis, ad vitandum speciem & periculum venditionis rei sacræ: Multo magis vero existimandum est nihil accipi posse pro oleo cuius est vsus in Sacramentis Confirmationis, Ordinis & Extremæ vnctionis. Namque sacramentum, secundum nullam sui partem, sicut nec secundum se totum, vendi potest: cum, vt totum sacramentum, sic pars illius siue sit materia siue forma, rationem h. beat rei (de qua dictum in præced. cap. 14.) causaliter spiritualis.

225. Secundum est, quod Suarez, habet in sequente num. 25. licentiam vendendi eas res, quas vocamus antecedenter spirituales, non esse extendendam ad profanas negotiationes, quæ sint iniuriosæ earumdem rerum sanctitati, ob indecentiam quæ in eis notaretur: vt si emptæ in quantitate ad instar aliarum mercium ferrentur ad nundinas vendendæ & reuendendæ: quod quidem vix potest fieri sine periculo plus accipiendi ratione benedictionis. Nec item extendendam esse ad locationem earundem rerum, addit idem author, ob eandem rationem, ac etiam ob maiorem: quia cum locatio rei, sit venditio quædam vsus illius: non potest fieri rerum sacrarum, sine earum iniuria: vt patet si locatio sit ad vsum prof. num. Et probatur etiam ad vsum spiritalem: quia pro eo pretium accipere est em spiritalem subicere pecunia, quod illicitum simoniacumque est.

226. Tertium est, quod idem author persequitur in eod. cap. 14. à num. 17. ad 23. Iure Canonico prohibitum esse accipere pretium pro sepultura, in omni loco sacro, ad eam destinato ex cap. Quæst. est & tribus sequentibus. 13. quæst. 2. & ex cap. Abolenda, De sepulturis, & ex cap. Audiuimus, De simonia. Neque dici potest talem prohibitionem fieri tantum ratione spiritualitatis loci, puta benedictionis. Nam ratione quoque terræ cui benedictio accessit fieri patet ex illis citatis cap. Abolenda verbis, Inoleuit vt de cædentibus, non prius permitatur effodi sepultura quam pro terra in qua sepelendi sunt; certum pretium Ecclesiæ persoluitur. Id quod locum habere non tantum respectu Clericorum, qui non sunt domini loci: sed etiam laicorum habentium in eodem loco certam partem tanquam sibi propriam, pro sua & suorum tantum sepultura, deducitur ex cap. In Ecclesiastico. 13. qu. 2. cum generaliter dicitur, Interdictum sit omnibus omnino Christianis terram mortuis vendere, & debitam sepulchram denegare: de quo Suarez ibidem num. 27.

Et citatis D. Antonio & Syluestro addit maiore ratione illicitum esse pro honorari loco sepultura pretium accipere: quia maior honor provenit ex maiore sanctitate, quæ æstimatur ex maiore propinquitate ad sanctissimum Sacramentum. Qua ratione sepultura censetur honorari in templo, quam in cæmeterio, & in choro, quam extra eum. Attamen, vt idem etiam amplius addit, si quis velit onerare Ecclesiam, & ita possidere ius sepultura in aliquo certo loco illius, vt alius non possit ibi sepelli; Clerici ad subeundam talem obligationem & seruitutem, quæ onerosa est, nec de se spiritualis, aut rei spirituali annexa, possunt pretium accipere de consensu Prelati sui. Item si quis habet sepulchrum suis sumptibus ædificatum pro se vel suis, simonia non est illud quoad proprietatem vendere, respectu habito tantum ad expensas pro eodem ædificando factas. Id quod Suarez ipse in præced. nu. 18. notans adfert in confirmationem, quod talia loca iure hereditario transire soleant à parentibus ad filios ratione temporalitatis, in qua, non autem in spiritualitate, potest esse successio. Vnde consequens est posse eadem ratione, in alios pretio transferri, sicut alia temporalia; cum non nisi antecedenter, spiritualia sint. Vtrum tamen vt idem author admonet in fine sequentis cap. 28. vitandi est talis venditio, cum non careat specie auaritiæ, ac turpis lucri.